

Współcześni ludzie są w ogromnym stopniu zanurzeni w rzeczywistości komunikacji internetowej. Portale informacyjne oraz społecznościowe dostarczają informacji o polityce, społeczeństwie, i o życiu codziennym. Przenoszą one jednak również szereg zjawisk negatywnych. Jako użytkownicy mediów internetowych, ludzie wielokrotnie mają do czynienia z tzw. „mową nienawiści” - nienawistnymi komentarzami dotyczącymi imigrantów, mniejszości etnicznych czy religijnych. Dotychczasowe badania nad tym zagadnieniem były ograniczone z dwóch powodów: sam termin „mowa nienawiści” utrudniał zrozumienie faktycznych emocjonalnych procesów wywoływanych przez takie komentarze; nie próbowano też ustalić mechanizmu odpowiedzialnego za to, że okazjonalne użycie obraźliwego stwierdzenia przeradza się w problem społeczny o tak dużej skali. W ramach niniejszego projektu chcemy uzupełnić tę lukę w rozumieniu tego problemu.

W tym projekcie chcielibyśmy zanalizować rolę procesów emocjonalnych w przekazywaniu obraźliwych stwierdzeń w rzeczywistości internetowej. Nie skupiamy się jednak na emocji nienawiści, ale na emocji pogardy. Pogarda jest jedną z podstawowych emocji pojawiających się w momencie kontaktu z innymi, postrzeganymi jako gorsi lub nie w pełni ludzcy. Postulujemy, że spotykając się wielokrotnie z przykładami mowy pogardy skierowanej przeciwko mniejszościom etnicznym i imigrantom, ludzie kształtują w sobie pogardliwe stereotypy dotyczące tych grup, co w konsekwencji prowadzi do ich dehumanizacji i niechęci kontaktu z ich przedstawicielami. Dodatkowo, przy wielokrotnej ekspozycji na mowę pogardy zmniejsza się wrażliwość ludzi na podobne stwierdzenia, mowa pogardy przestaje być uznawana za krzywdzącą i obraźliwą – podobnie jak wtedy gdy ludzie wielokrotnie stykają się z agresją w brutalnych filmach i grach komputerowych. To pozwala mowie pogardy rozprzestrzeniać się w społeczeństwie niczym epidemia.

Chcemy sprawdzić te przewidywania w ramach szeregu badań, w tym eksperymentów, w trakcie których będziemy obserwowali jak wielokrotny kontakt z mową pogardy zmienia ludzkie myślenie i zachowania. Sprawdzimy, jak po ekspozycji na mowę pogardy zmieniają się stereotypy imigrantów i mniejszości etnicznych, oraz czy ludzie stają się bardziej skłonni do używania mowy pogardy w codziennej komunikacji. Sprawdzimy jak ekspozycja na mowę pogardy wpływa na funkcjonowanie na poziomie mózgu – wykorzystamy pomiar EEG aby sprawdzić zmiany w reakcjach mózgu na obraźliwe stwierdzenia, a także w reakcjach na twarze mniejszości etnicznych. Po ekspozycji na mowę pogardy, spodziewamy się słabszych reakcji mózgu na podobne stwierdzenia oraz słabszych wzorców aktywności mózgu powiązanych z postrzeganiem ludzkich twarzy.

Rezultatem tego projektu będzie epidemiczny model mowy pogardy. Pozwoli on opisać i zrozumieć gwałtowne rozprzestrzenianie się mowy pogardy w rzeczywistości sieciowej. Ten model podstawowy może okazać się niezwykle użyteczny dla organizacji zajmujących się ograniczaniem skali mowy nienawiści i innych niebezpiecznych zjawisk związanych z korzystaniem z Internetu.